

[Stærmose.]

Vi maa ligesom andre Partier forholde os spændt afventende over for Forslagene om Sanering af Pengevæsenet og er parate til at støtte Forslaget om en Eengangsskat, idet man tør gaa ud fra, at Regeringen har et meget klart Syn for de deflatoriske Ulemper, der skal undgaas, og for den Helhed, Saneringsindgrebene skal passe ind i. Brugsforeningsskatten er i Sammenligning med disse Indgreb et saa mikroskopisk Spørgsmaal, at man undrer sig noget over, at det skulde finde Plads i en saa storliniet Programmerklæring, som Regeringen fremsatte. Jeg forstaar saa heller ikke, at det er det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, der undrer sig over, at Venstre har den Udtalelse om Brugsforeningsskat, for saa vidt vi kan se, blev denne Skat ogsaa paa Brugsforeninger, som kun fordeles Varer inden for Medlemmernes Kreds, foreslaaet og gennemført af en socialdemokratisk Finansminister i 1939. Nu maa vi saa se, hvad Udtrykket om Ligestilling mellem Brugsforeninger og privat Handel egentlig betyder. Det er klart, at en Beskatning paa Brugsforeninger kun kan falde ind under Selskabsbeskatning, og det er i Øjeblikket saare uklart, hvordan Forholdet her ligger mellem Skatten paa Brugsforeninger og Skatten paa Aktieselskaber. Det er ogsaa meget uklart, hvis vi tager hele Beskatningen med, altsaa følger den personlige Beskatning paa Uddeleren til, hvordan Forholdet egentlig er mellem Brugsforeninger og privat Handel. Vi kan godt i mange Tilfælde faa det overraskende Resultat frem, at det er Brugsforeningerne, der er beskattet haardest, og skal der være Ligestilling, kan det betyde en Lempelse af Brugsforeningsskatten.

Det, der i øvrigt siges om Skatterne, kunde ogsaa give Anledning til nogle Spørgsmaal. Der tales om Rationalisering af vore Skatter. Det er fuldstændig klart for os, at noget egentligt Standpunkt i disse Sager vil det være umuligt at tage, før vi har Skattekommissionens Redegørelse, og før vi rent konkret kan se, hvordan de virkelige Forhold er. Det skulde ikke overraske os, hvis Skattekommissionens Oplysninger kom til at konkludere i, at de samlede Skatter i Virkeligheden er rationelt fordelt. Vi kunde tænke os, at det vilde vise sig, at vi har en i det væsentlige fornuftig Fordeling, og det kan ogsaa meget godt være en nærliggende Mulighed, at en Simplificering vil gribe forringende ind i denne i det væsentlige fornuftige Fordeling af vore Skatter. En effektiv Ligning er selvfølgelig nødvendig; vi mener, at det i den Forbin-

delse bliver nødvendigt med en ret kraftig Udvidelse af Bogføringspligten, saadan at der bliver større Sikkerhed, og større Kontrolmuligheder er ogsaa nødvendige.

Regeringen har fremsat et Lovforslag til Afløsning af den saakaldte $\frac{4}{5}$ -Ordning, der udløber den 15. December. Det fremsatte Forslag har i nogen Grad Karakteren af en Udsættelse; man laver noget om paa Taksterne inden for de forskellige Grupper, men Helhedsindtrykket af Forslaget er, at man foreløbig udsætter en dybtgaaende Revision af Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen. Dansk Samling har hævdet akkurat samme Synspunkt paa disse Omraader, som er kommet klart og tydeligt til Orde i det ærede Medlem Hr. Aksel Larsens Ordførertale, og som vi ogsaa kan finde udtrykt omend betydeligt uklare i Socialdemokratiets Programmerklæring. Vi hævder det Synspunkt, at Retten til Arbejde maa være en Borgerret i Danmark. Retten til Arbejde maa indføres blandt alle de andre Borgerrettigheder ved Siden af Trosfriheden, ved Siden af den personlige Frihed, ved Siden af Regelen om Boligens Ukrænkelighed, Mødefriheden, Forsamlingsfriheden, Trykkefriheden, Forældrefriheden. Til disse Rettigheder maa vi føje Retten til Arbejde. Før det bliver gjort, er der mange som egentlig ikke er blevet Borgere i Landet.

Hvis man gaar ind for dette Synspunkt, er det ganske klart, at det maa faa Konsekvenser for hele ens Syn paa Beskæftigelsespolitikken og for hele ens Syn paa Forholdet imellem Friheden og Fællesskabet, paa Forholdet mellem det private Erhvervsliv og Samfundsmagten, Staten; og en meget klar Konsekvens af dette Syn paa Retten til Arbejde maa da ogsaa blive, at man gaar ind for Erstatning eller for Ventepenge, for en Godtgørelse, der svarer til normal Arbejdsfortjeneste, til alle dem, der ikke kan anvises Arbejde. Det siger ogsaa sig selv, at et saadant Ventepengesystem, som vi har været meget nær ved at have haft siden Marts Maaned i Aar med Firefemtedelssystemet, maa nødvendiggøre en Omlægning af vor Arbejdsløshedsforsikrings Administration og en Omlægning af vor Arbejdsanvisning. Man kan ikke med de gamle Former for Arbejdsanvisning og med den gamle Form for Kontrol af Arbejdsløshedsforsikringsydelse gennemføre et Firefemtedelssystem og heller ikke gennemføre et fuldt Ventepengesystem. Det bliver nødvendigt, at der skabes en effektiv Kontrol, det bliver nødvendigt, at der skabes et nyt offentligt Organ, der bliver stillet inden for Administrationen paa samme Maade som de britiske Labour Exchanges,